

bejdsdag kun $\frac{1}{2}$ Times Afbrydelse, saa at den faktiske Arbejdstid bliver $22\frac{1}{2}$ Time, d. v. s., at Maskinernes Udnyttelse stiger med 10 pCt. Det staaer derfor saaledes for mig, at Gennemførelsen af 3 Holds Systemet som tvungent, hvor der er kontinuerlig Drift, er baade økonomisk mulig, fordi de vedkommende Industrier staa godt, og socialt forsvarlig, ganske vist for hver enkelt Industri for sig og under Hensyntagen til dens særlige Vilkaar. Og naar jeg er ivrig for det, ønsker jeg kun at understrege, at det er, fordi jeg er saa overbevist om, at Treholdsdriften, den kontinuerlige Drift, har Fremtiden for sig; og saa meget vil enhver af os, som har haft med social Lovgivning at gøre, vide, at det er uendelig svært og næsten umuligt at lovgive, hvor der allerede har dannet sig en bestemt Praksis, hvor der har dannet sig en bestemt Regel. Det koster for meget, naar der skal laves om paa Forholdet, saaledes at hvor man har med en bestaaende Tilstand og et deraf følgende bestaaende Onde at gøre, er det omtrent umuligt og saare vanskeligt at tage det Onde væk. Derfor tror jeg i Virkeligheden, at en mere klog Fremtidspolitik er den at se, hvor Fremtidens Udvikling gaar, og saa straks tage de Onder, som komme frem, og som høre med til en i sig selv sund Udvikling, og kvæle dem i Spiren. Jeg tror derfor, at den Politik, vi overhovedet maa have med Treholdssystemet, med fast og lovbestemt Arbejdstid for voksne Mænd, kan ikke gennemføres andre Steder, men bør til Gængæld gennemføres paa dette Sted, nemlig hvor man har kontinuerlig Drift. I dette Øjeblik omfatter denne Drift 3,200 Arbejdere, og jeg skal ikke tage meget fejl, naar jeg antager, at naar vi komme 10 Aar frem i Tiden, vil der være 10—12,000 Arbejdere anvendte der. Det ærede Medlem for Slagelse (Lange) ryster paa Hovedet, men jeg vil sige, at det er dog ikke saa mange Aar siden, at der her i Landet i kontinuerlig Drift ikke var halvt saa mange Arbejdere, som der nu anvendes i kontinuerlig Drift.

Som sagt, det er et Punkt, hvor de Herrer bør tage deres Agitation op, og hvor den højtærede Indenrigsminister bør have et noget lydhørt Øre, men jeg tror ganske vist, at ville de den Vej frem, nytter det ikke at fremsætte Forslag i al Almindelighed og motivere det paa den Maade, som det ærede Medlem gjorde, det kan kun irritere og gøre, at Forhandlingsvilligheden bliver mindre, end det ærede

Medlem i Virkeligheden kunde ønske, at den bliver.

Som sagt, dette Forslag, som det her foreligger, skal jo til et Udvalg, og det bliver jo ligesom de forrige et Begravelsesudvalg, og jeg kan sige, at Forslaget fortjener i sin foreliggende Skikkelse heller ikke bedre, men jeg gentager min Opfordring til den højtærede Indenrigsminister, nu da han har begyndt med at tage denne Statistik op her — hvorfor vi ere meget glade — om, at han samtidig undersøger ganske nøje, begyndende med Papirfabrikkerne, Sukkerraffinaderierne og Spritfabrikkerne, under hvilke Forhold Treholdsdriften kan gennemføres der. Hvis et saadant Lovforslag fremlægges, vil jeg for min Part være aldeles vis paa, at jeg vil stemme for det.

Rørdam: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Samuelsen) nærede ikke noget Haab om, at dette Lovforslag kunde gaa igennem i Aar, og det er der jo heller neppe megen Sandsynlighed for, selv om Rigsdagssamlingen muligvis skulde være ved lidt endnu. Men naar Forholdet er dette, er der ikke speciel Grund for mig til at gaa meget ind paa Enkelthederne i det her foreliggende Forslag, tilmed da det jo er en Sag, som har været fremme gentagne Gange tidligere. Jeg vil dog i Modsætning til, hvad der er sagt af andre ærede Talere, sige, at jeg vil tilraade de ærede Forslagsstillere, selv om Forslaget ikke skulde blive vedtaget i Aar, atter at fremsætte det og blive ved at fremsætte det. For det gaar jo med den Art Ting saaledes, at Samfundets Syn paa disse Sager ændrer sig ret betydeligt. Det er jo gaaet saaledes, at vort Syn paa, i hvilken Grad Samfundet paa visse Omraader har Lov til at gribe ind i Arbejdsforholdene, har ændret sig ganske overordentlig betydeligt i Tidernes Løb. Nu betragte vi det som en Selvfølge, at Samfundet har Lov til at gribe ind med Hensyn til Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker; vi betragte det som en Selvfølge, at Samfundet har Lov til at regulere Arbejdsforholdene ved at træffe Bestemmelse om, hvorledes Fabriklokalerne skulle være indrettede, hvor mange Arbejdere der maa arbejde der, hvorledes Maskinerne skulle være, hvorledes Arbejderne skulle beskyttes osv. Vi betragte det som en Selvfølge, at man kan paalægge Arbejdsgiverne at holde deres Arbejdere ulykkesforsikrede, og det vil sikkert ogsaa gaa saaledes, at den Tid